

Kelan valtuutettujen yleiskokous

Aika 13.3.2018 klo 16.00

Paikka Kansaneläkelaitos, Nordenskiöldinkatu 12, 5. krs

Läsnä	Valtuutettu Sari Sarkomaa	puheenjohtaja
	Valtuutettu Outi Alanko-Kahiluoto	7 – 12 §
	Valtuutettu Ritva Elomaa	
	Valtuutettu Hannakaisa Heikkinen	
	Valtuutettu Anneli Kiljunen	1 – 6 §, osittain 7 §
	Valtuutettu Jaana Laitinen-Pesola	8 – 12 §, osittain 7 §
	Valtuutettu Anne Louhelainen	
	Valtuutettu Leena Meri	
	Varavaltuutettu Antti Rantakangas	1 – 8 §, osittain 9 §
	Valtuutettu Kristiina Salonen	1 – 6 §, osittain 7 §
	Valtuutettu Eero Suutari	
	Varavaltuutettu Tapani Tölli	
	Pääjohtaja Elli Aaltonen	
	Johtaja Mikael Forss	
	Johtaja Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma	
	Etuusjohtaja Anne Neimala	7 – 9 §
	Keskuksen päällikkö Pasi Pajula	7 §
	Ryhmäpäällikkö Marja-Leena Valkonen	7 §
	Muutosjohtaja Marjukka Turunen	9 §
	ICT-johtaja Marina Lindgren	9 §
	Lakiasiainpäällikkö Leena Uikkanen	sihteeri

1 § Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja Sari Sarkomaa avasi kokouksen.

2 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi (valtuutettujen johtosääntö 4 § ja 5 § 1 mom.).

3 § Asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin kokouksen asialista. *Liite 1.*

4 § Pöytäkirjan tarkastajan valitseminen

Pöytäkirjan tarkastajaksi valittiin valtuutettu Eero Suutari.

5 § Kelan hallituksen jäsenen eroaminen

Kelan hallituksen jäsenelle Mauno Vanhalalle myönnettiin ero hallituksen jäsenyydestä eronpyyntönsä mukaisesti.

Kelan hallituksen jäseneksi nimitettiin esityksen mukaisesti eduskuntaryhmän pääsihteeri Antti Valpas. Sihteeri esitteli asian ja totesi Valppaan täyttävän lain vaateet. *Liite 2.*

6 § Kelan vuoden 2017 ja vuoden 2018 yhden tilintarkastajan vaihtaminen

Kelan vuosien 2017 ja 2018 tilintarkastajaksi valittu kansanedustaja Sanna Lauslahti on pyytänyt eroa Kelan tilintarkastajan tehtävästä. Valittiin esityksen mukaisesti hänen tilalleen Kelan tilintarkastajaksi vuoden 2017 jäljellä olevalle kaudelle ja vuodelle 2018 kansanedustaja Mia Laiho. Sihteeri esitteli asian ja totesi Laihon täyttävän lain vaateet. *Liite 3.*

7 § Perustoimeentulotuen tilannekatsaus ja lukiolaisen toimeentulotuki

Puheenjohtaja totesi, että perustoimeentulotuesta järjestettiin seminaari 6.3.2018. Siellä sovittiin, että valtuutettujen tässä kokouksessa käsitellään lukiolaisten toimeentulotukea.

Etuusjohtaja Anne Neimala esitteli toimeentulotuen luotujen hakemustöiden ja ratkaisu- tujen hakemusten määrät viikoittain. Lisäksi hän esitteli ajalta 1. – 8.3.2018 päivittäisen tilaston ratkaisuvälmiiden hakemusten keskimääräisestä käsittelyajasta.

Kokousmateriaalissa oli toimitettu excel-taulukko, jossa näkyy kunnittain tammi-helmi- kuulta 2018 tiedot, paljonko on ollut tapauksia, joissa käsittelyaika on ylittänyt 7 työpäi- vää.

Tapauksista, joissa käsittelyaika on ylittynyt, suurin osa johtuu laskuista. Yksittäiset laskut tilastoituvat laskun saapumispäivän mukaisesti kuten hakemukset, vaikka lasku ehdittäisiinkin maksaa laskuttajalle tai asiakkaalle ajoissa eräpäivään mennessä. Asi- akkaalle menee nykyisin aina ilmoitus, kun lasku on maksettu.

Ylityksiä voi tulla myös tilanteessa, kun hakemuksia tulee poikkeuksellisen paljon ja samanaikaisesti on tavallista vähemmän työpäiviä juhlapyhien vuoksi tai toimihenki- löillä on tavallista enemmän poissaoloja esim. influenssaepidemian vuoksi.

Lisäksi ylityksiä tulee mm. sen vuoksi, että hakemus on tullut poikkeavaan paikkaan tai hakemus on mennyt väärään työjonoon.

Työtilanteen hallintakeinoina ovat mm. riittävä henkilökunta, muiden etuuksien käsitteli- jät tekevät toimeentulotukityötä, kun työmäärä on poikkeuksellisen suuri, ylityöt, työti- lanteen seuranta saapumispäivän mukaan kaikilla työjonoilla, vakuutuspiirien välinen työn tasaaminen ja jatkuva koulutus sekä laadun varmistaminen.

Ryhmäpäällikkö Marja-Leena Valkonen esitteli tilastoja perustoimeentulotukea saa- neista opiskelijoista. Opiskelijan ensisijaiset etuudet ovat opintoraha, opintolaina ja yleinen asumistuki. Opiskelijan on selvitettävä oikeutensa näihin etuuksiin ja jos nämä ensisijaiset etuudet eivät riitä toimeentulon turvaamiseen, hänellä voi olla oikeus toi- meentulotukeen.

Opintolaina on osa opintotukea. Toimeentulotukea ei ole tarkoitettu opintojen pitkäai- kaiseen rahoittamiseen, joten yleensä edellytetään, että 18 vuotta täyttäneet opiskelijat hakevat opintolainaa. Sen hakemista edellytetään kaikilta opiskelijoilta tasapuolisesti riippumatta oppilaitoksesta.

Poikkeuksena ovat tilanteet, joissa opintolainan hakemisen edellyttäminen johtaisi koh- tuuttomaan lopputulokseen. Näitä tilanteita ovat mm. kun opiskelija on lastensuojelun jälkihuollossa tai lainan nostaminen olisi kohtuutonta ottaen huomioon täysi-ikäisen

lapsen ja vanhempien taloudellinen tilanne. Lisäksi tilanteissa, joissa kunta ennen perustoimeentulotuen siirtämistä Kelalle on tehnyt päätöksen, ettei lainan nostamista edellytetä täysi-ikäiseltä lukossa opiskevalta, Kela toimii kunnan vanhan päätöksen mukaisesti. Lista poikkeuksista on nyt viety myös Kelan internetsivuille.

Merkittiin katsaus tiedoksi. *Liite 4*

Käytiin keskustelua myös opintotuen takaisinperinnästä. Kelalla ei ole tietoa siitä, mikä osa kalenterivuoden tuloista on saatu opiskeluaikana. Tämän vuoksi opiskelijalle lähetetään päätösehdotus, joka voidaan käsitellä uudelleen, jos opiskelija esittää selvityksen, että vuositulorajan ylitys johtuu muista kuin opiskeluaikana saaduista tuloista, esimerkiksi valmistumisen jälkeisistä tuloista.

8 § Riskienhallinta

Pääjohtaja Elli Aaltonen esitteli perustoimeentulotuen arviointien perusteella Kelassa käynnistetyt toimenpiteet.

Riskienhallinnan kehittäminen on koko ajan esillä Kelassa. Riskienhallintaan pitää kohdentaa huomiota jatkuvasti ja entistä paremmin. BDO:n ulkoisessa arvioissa nousi esille riskien puutteellinen käsittely ja varautuminen osana päätöksentekoa Kelassa ja Kelan ulkopuolella.

Kelassa on vastuutettu riskienhallinnan tehtäviä entistä enemmän. Kelaan on perustettu koko organisaation tasolla riskienhallintaa tukeviksi ryhmiä turvaryhmä, tietosuoja- ja tietoturvaryhmä, riskienhallintaverkosto sekä analytikkoverkosto. Kuitenkin riskien ennakointi, ajantasainen tieto niistä sekä reagointi eivät ole vielä riittävällä tasolla Kelassa. Kehitystyö jatkuu edelleen.

Merkittiin katsaus tiedoksi. *Liite 5.*

Puheenjohtaja totesi yhteenvedossaan, että valtuutetut pitävät hyvänä, että Kelan riskienhallintaa on uudistettu ja vastuita täsmennetty. Tiedon kulku on edellytys riskienhallinnan onnistumiselle.

9 § Pääjohtajan katsaus

Pääjohtaja kävi aluksi läpi etuuksien läpimenoaikatietoja. Tavoiteajat ovat ylittyneet helmikuussa kuntoutuksessa, sairauspäivärahoissa ja vammaisetuksissa. Syynä ylitykseen on prosessien kehittäminen. Perustoimeentulotuen keskimääräinen käsittelyaika viikolla 9 oli koko maassa 5,6 työpäivää ja kaikissa vakuutuspiireissä alle 7 työpäivän.

Ajalla 1.1. – 2.3.2018 kaikkien puheluiden vastausprosentti on ollut 45,3, mikä on liian alhainen. Puhelinpalveluun on lisätty resurssia alkuvuoden aikana. Saapuvien puheluiden määrissä näkyy työttömyysturvan aktiivimalli ja etuuksiin vuodenvaihteessa tehdyt tarkastukset.

Muutosjohtaja Marjukka Turunen kertoi missä ja miten Kela on mukana sotessa. Kela rakentaa kansallisen tietovarannon ja valinnanvapauden tiedonhallintapalvelun, hoitaa valtakunnallisen maksuliikenteen ja toimeenpanee lääkkeitä, kuntoutuksen ja matkakorvaukset. Soten myötä Kelalle on tulossa mahdollisesti myös uusia rooleja esimerkiksi asiakkaan ohjauksessa ja neuvonnassa.

Aikataulu on kriittinen, koska tiedonhallintapalvelun rakentaminen on iso työ. Kela on mukana pilotointien arviointityössä ja yhteistyössä ministeriön kanssa katsotaan pilottien kriteeristöjä.

ICT-johtaja Marina Lindgren kävi läpi uusia Kanta-palveluita. Valtakunnallisen sosiaali-
huollon asiakastiedon arkiston pilotit ja käyttöönotot käynnistyvät tämän vuoden ai-
kana. Potilastiedon arkisto laajenee mm. hammashoittoon ja potilashistorian arkistoin-
tiin. Lisäksi käyttöön on tulossa kesäkuussa 2018 rajat ylittävä resepti. Alkuvaiheessa
suomalaisella sähköisellä reseptillä voi ostaa lääkkeitä Virosta.

Johtaja Mikael Forss kertoi, että Kelassa on käynnistetty jokin aika sitten selvitys, jossa
käydään läpi mahdollisuuksia joustavoittaa ICT-palvelutuotantoa ulkopuolisille. Kelalla
on jo Kanta-palveluiden myötä tehtäviä, jotka eivät liity Kelan perinteiseen etuustoimin-
taan. Soten myötä näitä tehtäviä on tulossa lisää. Vaihtoehtoina Kelan ICT-palvelutuot-
annon kehittämiseksi on Kelan sisäisen palvelukeskuksen perustaminen tai yhtiömalli.
Asiasta tehdään esitys Kelan hallitukselle toukokuun kokoukseen.

Merkittiin katsaus tiedoksi. *Liite 6.*

Puheenjohtaja totesi, että oli hyvä, että katsaus ICT-palvelukeskuksen valmistelusta
saatiin tiedoksi. Perustoimeentulotuen maksatus Kelasta ei saa johtaa muiden etuuk-
sien maksatuksen viivästymiseen.

10 § Tiedoksi merkittävät asiat

Merkittiin tiedoksi eduskunnan päätöspöytäkirjat PPK 14/2018 vp, PPK 15/2018 vp ja
PPK 16/2018 vp.

11 § Muut esille otettavat asiat

Muita asioita ei ollut.

12 § Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja Sari Sarkomaa päätti kokouksen.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Leena Uikkanen
sihteeri

Tarkastettu

Sari Sarkomaa
puheenjohtaja

Eero Suutari
valtuutettu, pöytäkirjan tarkastaja